

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА МОВОЗНАВСТВА ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

ПЕДАГОГІЧНА ЛІНГВІСТИКА

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	II
Семестр	III

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання
кафедри мовознавства та
російської мови
28.08.2019 № 1

Бахмут 2019

Назва курсу	Педагогічна лінгвістика
Викладач	Габідулліна Алла Рашатівна, д. філол. н., професор
Контактний тел.	+38 0502922276
E-mail	a.gabidullina@forlan.org.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана в силабусі.

1. Анотація.

Навчальна дисципліна належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комунікативно-прагматичні, змістові та конструктивні категорії педагогічного дискурсу, його жанрові особливості.

Вирізнявальною особливістю сучасного етапу розвитку гуманітарних наук є інтеграція досягнень лінгвістики, педагогіки, психології, філософії та логіки, соціології, антропології та етнології, літературознавства, політології на шляху створення загальної теорії комунікації, у фокусі якої перебуває проблема взаємодії – на рівні мови, особистості, суспільства, культури. Сучасна антропоцентрична лінгвістика орієнтується не просто на людину, а на увесь комплекс гуманітарних знань, які дозволяють пояснити й описати власне лінгвістичний феномен. Аналіз дискурсу, активно використовуваний у різних сферах гуманітарного знання, зумовив загальну спрямованість цього дослідження на багатобічне вивчення процесів текстопородження в навчально-педагогічній ситуації.

Педагогічний дискурс - різновид статусно-орієнтованих типів дискурсу. Він вивчається не тільки лінгвістикою, але і лінгводидактики. Педагогічна лінгвістика - це теорія ефективної мовної комунікації в освітній сфері, практика її оптимізації. У понятійному апараті лінгвістичної дискурсології і педагогічної лінгвістики є багато спільного: комунікативна ситуація, адресат і адресант, стратегії і тактики мовного впливу, жанри мовлення, мовні засоби впливу та ін. В той же час їх об'єкт, предмет, методологія досліджень, категоріальний апарат істотно розрізняються. Об'єкт вивчення в педагогічній лінгвістиці - «система професійно-педагогічних умінь учителя в структурі педагогічного дискурсу, виявляються в мовленнєвій поведінці педагога». Предметом є «методика навчання доречного використання мовних засобів активізації емоційно-інтелектуального потенціалу учасників навчально-педагогічного дискурсу». Методи педагогічної лінгвістики орієнтуються на HomoVerboAgens (людини, чинного словом) як ключову

фігуру мовної діяльності і включають спостереження за мовною діяльністю вчителя, проведення педагогічних вимірювань, педагогічний експеримент по впровадженню в навчальний процес системи риторичної підготовки фахівців, опитування, анкетування, тестування рівня підготовленості фахівців в освітній сфері та рівня сформованості їх риторичних знань.

У процесі реалізації курсу передбачається виконання здобувачами письмових і усних завдань на основі аналізу відеозаписів, постійних цілеспрямованих спостережень за мовою в різних ситуаціях спілкування, у тому числі й професійного.

Після закінчення курсу здобувачі складають диференційований залік.

Міждисциплінарні зв'язки ґрунтуються на знаннях, отриманих здобувачами під час вивчення дисциплін циклів професійної підготовки на першому рівні (бакалаврському): «Вступ до мовознавства», «Методика навчання української мови», «Сучасні напрями лінгвокогнітології», «Основи риторики та культури мовлення», а також дисциплін другого (магістерського) рівня «Теорія мовленнєвої комунікації», «Лінгвістика тексту».

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів:3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)	Вибіркова	
Модулів – 1	Середня освіта (Українська мова і література) Психологія.	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>ННТ як система субтекстів</i> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		8 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		6 год.	год.
		Лабораторні	
год.	год.	Самостійна робота	

		76год.	год.
		Індивідуальні завдання: -	
		год.	
		Вид контролю: д/залік	

3. Мета та завдання курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічна лінгвістика» є формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічна лінгвістика» є

- оволодіння знаннями про правила й норми спілкування, про вимоги до мовної поведінки в різних комунікативно-мовних педагогічних ситуаціях, способах створення й інтерпретації навчально-наукових, дидактичних і конверсаційних текстів, що функціонують в освітній сфері;
- оволодіння комунікативно-мовними вміннями в цій галузі; усвідомлення специфіки педагогічного спілкування, особливостей комунікативно-мовних ситуацій, характерних для професійної діяльності вчителя;
- оволодіння вмінням вирішувати комунікативні й мовні завдання в конкретній ситуації спілкування; оволодіння досвідом аналізу й створення професійно значимих типів висловлювань;
- розвиток творчо активної дискурсивної особистості, що вміє застосовувати отримані знання й сформовані вміння в нових постійно мінливих умовах вияву тієї або іншої комунікативної ситуації, здатної шукати й знаходити власне рішення різноманітних професійних завдань.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

Загальні:

- Здатність організувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі мовознавства;
- Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження, у тому числі міждисциплінарні, на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії науки, здатність аналізувати та оцінювати сучасні наукові досягнення в галузі психологічної науки, мовознавства, літературознавства, методики навчання рідної та іноземних мов, літератур, психології;
- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку;
- Здатність реалізувати ефективні психолого-педагогічні стратегії існування людини у суспільстві в умовах сучасного глобалізованого соціокультурного середовища;
- Здатність усвідомлювати моделі світу, природу, причинно-наслідкові закономірності розвитку суспільства і зв'язки різних культур; набувати культурного досвіду для осягнення загальнолюдських цінностей; засвоювати і реалізовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації з поважним ставленням до різних культур, релігій, прав народів і людини та ідеї збереження миру та толерантного існування;
- Здатність реалізувати у професійній діяльності настанови толерантності та гуманності, у контексті сучасної мультикультурності, на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання соціально-політичних, економічних подій і явищ;

- Здатність здійснювати пошук, оброблення, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, а також генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою;

Фахові:

- Здатність реалізувати рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, здатність до реалізації професійних усних презентацій;
- Здатність до опрацювання теоретичних джерел різних видів, здатність відрізнити специфіку у підходах до вирішення проблем представників різних наукових напрямів та шкіл;
- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики;
- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання українській мові і літературі, психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців;
- Здатність сприймати і розуміти культурологічні традиції та лінгвокраїнознавчі особливості мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв різних мов;
- Здатність реалізувати достатній рівень мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу;
- Здатність використовувати мовні засоби та мовленнєві структури у різних типах дискурсу, зокрема у професійному;
- Здатність розуміти національну та соціокультурну специфіку мовленнєвої поведінки носіїв різних мов та здійснювати ефективні комунікативні контакти;
- Здатність обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань;
- Здатність оперувати ключовими поняттями фахових дисциплін та розуміти об'єктивні тенденції розвитку сучасної філології;
- Володіння прийомами та засобами формування і контролю рівня сформованості мовної, мовленнєвої, соціокультурної компетентностей здобувачів вищої освіти;
- Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, наукових явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності для забезпечення освітнього процесу відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами та інноваційними проектами.

4. Результати навчання - згідно з вимогами освітньо-професійної програми компетентності, якими повинен оволодіти здобувач у результаті вивчення курсу:

- Оволодіння способами створення й інтерпретації навчально-наукових, дидактичних і конwersаційних текстів, що функціонують в професійній сфері, досвідом аналізу й створення професійно значимих типів висловлень,
- Виконання письмових і усних завдань на основі аналізу відеозаписів, постійних цілеспрямованих спостережень за мовою в різних ситуаціях спілкування, у тому числі й професійного.
- Результативна діяльність у професійній групі, дотримання етичних норм

- професійної діяльності
- Планування освітнього процесу, прогнозування його основних показників, ґрунтуючись на сучасних теоретичних та методичних знаннях у галузі педагогіки та психології
 - Рівень мовної та мовленнєвої компетентностей, достатній для забезпечення успішного спілкування в професійній та громадській сферах, оперування лексичними, граматичними аспектами, стилістичними ознаками української мови, ефективними засобами творення цілісного усного й писемного тексту, реалізація професійних усних презентацій із подальшою дискусією
 - Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, лінгвістики та літературознавства, психології
 - Розуміння культурологічних традицій та лінгвокраїнознавчих особливостей мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв різних мов
 - Реалізація достатнього рівня мовної та мовленнєвої компетентностей на основі теорії та практики дискурсивного аналізу
 - Використання мовних засобів та мовленнєвих структур у різних типах дискурсу, зокрема у професійному
 - Розуміння національної та соціокультурної специфіки мовленнєвої поведінки носіїв різних мов та здійснення ефективних комунікативних контактів
 - Використання ефективних стратегій для вирішення комунікативних завдань.

5. Політика курсу заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, академічну свободу та академічну добросовісність, що є головними рушійними силами наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна лінгвістика» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення з історичними джерелами та історіографічними працями.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з історичних джерел, знання основних дефініцій, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

6. Схема курсу

Змістовий модуль №1. Комунікативно-прагматичні категорії навчально-педагогічного дискурсу (НПД). Жанри навчально-педагогічного дискурсу (НПД).

Поняття про НПД. Навчально-педагогічний дискурс як різновид форм інституціональної взаємодії. Типи навчально-педагогічного дискурсу. Адресант і адресат НПД.

Вчитель та учень як мовні особистості. Вчитель як мовна особистість. Учень як мовна особистість. Учень-автор та його текст.

Текст в НПД. Поняття «текстово-дискурсивна категорія». Види текстів у навчально-педагогічному дискурсі. Текстово-дискурсивні категорії НПД. Категорія інформативності. Навчально-науковий текст як система субтекстів.

Антропоцентричність НПД. Адресатність та адресантність. Категорія антропоцентричності (адресантність і адресатність) і метатекст. Метамовленнєві жанри НПД. Метакомунікативи як регулятори спілкування в НПД. Фасцінативність як засіб реалізації категорії антропоцентричності НПД.

Парафрастичність навчального тексту. Міжтекстова взаємодія у навчально-педагогічному дискурсі. Інтердискурсивність НПД та її рівні. Поняття про текстовий парафраз. Вторинний НТ педагога як засіб адаптації наукового тексту до навчально-педагогічної ситуації. Вторинний текст у мовленнєвій діяльності учнів.

Інтерпретованість та інтертекстуальність НПД. Інтерпретованість як системотворча ознака тексту. Рівні інтерпретанти навчального тексту. Проблемитлумачення дидактичного тексту. Навчально-науковий інтертекст. Дидактичний інтертекст. Прецедентні тексти в шкільному підручнику.

Інтеграція текстів НПД. Вчитель як перекладач мови науки та мистецтва на мову «буденної свідомості» школярів. Вертикальна і горизонтальна інтеграція мов НПД. Міжнаочна і внутрішньоноочна інтеграція текстів НПД. Інтегровані уроки російської мови. Інтеграція текстів в систему ноосферної освіти і «занурення».

Стратегії і тактики навчального тексту. Поняття «комунікативна стратегія» і «комунікативна тактика» в науковій літературі. Епістемічні стратегії НТ в авторитарному і конвергентному типах НПД. Метадискурсивні стратегії навчального тексту. Комунікативно-прагматичні стратегії НПД.

Категорія зв'язності НПД. Предметно-смілова зв'язність дискурсу Композиційно-структурна зв'язність НПД. Комунікативно-прагматична зв'язність НПД.

Навчальний текст як полі кодова система. Поняття про полікодові (креолізовані) тексти. Функції полікодових текстів в НПД. Класифікація полікодових текстів. Креолізація та її види. Типи гіпертексту в навчально-педагогічному дискурсі. Мультимедійні тексти та їх особливості. Стратегії читання школяра в інтернеті

Епістемічні жанри НПД. Поняття «мовленнєвий жанр» у науковій літературі. Класифікація мовленнєвих жанрів НПД. Організувальні жанри НПД. Моделювальні жанри НПД: вступне слово вчителя, завершальне слово вчителя, «слово вчителя» (пояснення нового матеріалу). Навчальна бесіда і її види. Навчальна дискусія. Верифікаційні жанри НПД. Види контролю на уроках російської мови. СРЖ «опит» і його різновиди. Тестування на уроках російської мови. Типи тестів.

Фатичні жанри НПД. Поняття «оцінка» в лінгвістичній і педагогічній літературі. Аксіологічна (раціональна), парціальна, фіксована й інтегральна оцінка. Риторичні й нериторичні оцінки МЖ. Способи вираження позитивної і негативної оцінки в мовленні вчителя.

7. Система оцінювання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

- тестові завдання;
- практичні індивідуальні завдання;
- усне опитування;
- контрольні роботи поточного контролю;
- контрольні роботи залікового модуля.

Форми поточного і підсумкового контролю

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Педагогічна лінгвістика» здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний, підсумковий семестровий контроль. Рівень навчальних досягнень здобувачів оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль передбачає усні відповіді здобувачів на теоретичні питання семінарських занять, виконання тестових завдань та самостійних робіт.

Підсумковий модульний контроль передбачає виконання контрольних робіт змістового модуля. Оцінка за змістовий модуль дорівнює сумі балів контрольних точок та КРЗМ з урахуванням коефіцієнтів.

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю є диференційний залік.

ГРАФІК поточного контролю

КТ - 2

Коефіцієнт КТ – 0,3

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю: д/залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1.	КТ № 1	Тестові завдання	СЗ № 1
2.	КТ № 2	Інд. творче завдання	СЗ № 2
3.	КРЗМ № 1	Реферативне повідомлення	СЗ № 3

Форма підсумкового контролю

Підсумковий контроль покликаний об'єктивно підтвердити досягнутий рівень

навченості, визначити ступінь сформованості навичок та умінь здобувачів на кінець певного етапу навчання (в кінці семестру).

Курс «Педагогічна лінгвістика» вивчається протягом одного семестру.

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який контролює рівень засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та набуття ними навичок і умінь його застосування у практичній діяльності на підставі результатів поточного контролю.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовий модуль № 1			
КТ 1	КТ 2	КРЗМ 1	залік
30	30	40	100

Кількість КТ – 2, коефіцієнт КТ – 0,3

Кількість КРЗМ – 1, коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89			B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81	C		вище середнього рівня з кількома помилками	
67-74	Задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання

1–34			F	з обов'язковим повторним курсом
------	--	--	---	---------------------------------

ЗМІСТ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Навчально-педагогічний дискурс як різновид форм інституціональної взаємодії.
2. Типи навчально-педагогічного дискурсу.
3. Адресант і адресат НПД.
4. Вчитель як мовна особистість.
5. Учень як мовна особистість.
6. Учень-автор та його текст.
7. Види текстів у навчально-педагогічному дискурсі.
8. Текстово-дискурсивні категорії НПД. Категорія інформативності.
9. Навчально-науковий текст як система субтекстів.
10. Категорія антропоцентричності (адресантність і адресатність) і метатекст. 11. Метамовленнєві жанри НПД. Метакомунікативи як регулятори спілкування в НПД.
11. Фасцінативність як засіб реалізації категорії антропоцентричності НПД.
12. Міжтекстова взаємодія у навчально-педагогічному дискурсі. Інтердискурсивність НПД та її рівні.
13. Поняття про текстовий парафраз. Вторинний НТ педагога як засіб адаптації наукового тексту до навчально-педагогічної ситуації.
14. Вторинний текст у мовленнєвій діяльності учнів.
15. Інтерпретованість як системотворча ознака тексту. Рівні інтерпретанти навчального тексту. Проблемитлумачення дидактичного тексту.
16. Навчально-науковий інтертекст. Дидактичний інтертекст.
17. Прецедентні тексти в шкільному підручнику.
18. Вчитель як перекладач мови науки та мистецтва на мову «буденної свідомості» школярів.
19. Вертикальна і горизонтальна інтеграція мов НПД. Міжнаочна і внутрішньоноаочна інтеграція текстів НПД.
20. Інтегровані уроки російської мови. Інтеграція текстів в систему ноосферної освіти і «занурення».
21. Поняття «комунікативна стратегія» і «комунікативна тактика» в науковій літературі.
22. Епістемічні стратегії НТ в авторитарному і конвергентному типах НПД.
23. Метадискурсивні стратегії навчального тексту. Комунікативно-прагматичні стратегії НПД.
24. Предметно-смілова зв'язність дискурсу
25. Композиційно-структурна зв'язність НПД.
26. Комунікативно-прагматична зв'язність НПД.
27. Поняття про полікодові (креолізовані) тексти. Функції полікодових текстів в НПД. Класифікація полікодових текстів.
28. Креолізація та її види. Типи гіпертексту в навчально-педагогічному дискурсі. Мультимедійні тексти та їх особливості.
29. Стратегії читання школяра в інтернеті
30. Поняття «мовленнєвий жанр» у науковій літературі. Класифікація мовленнєвих жанрів НПД.

31. Організувальні жанри НПД.
32. Моделювальні жанри НПД: вступне слово вчителя, завершальне слово вчителя, «слово вчителя» (пояснення нового матеріалу).
33. Навчальна бесіда і її види. Навчальна дискусія.
34. Верифікаційні жанри НПД. Види контролю на уроках російської мови. СРЖ «опит» і його різновиди.
35. Тестування на уроках російської мови. Типи тестів.
36. Поняття «оцінка» в лінгвістичній і педагогічній літературі. Аксиологічна (раціональна), парціальна, фіксована й інтегральна оцінка.
37. Риторичні й нериторичні оцінки МЖ. Способи вираження позитивної і негативної оцінки в мовленні вчителя.

Критерії оцінювання

рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни «Педагогічна лінгвістика»

100 б. здобувач отримує, якщо він:

- має системні теоретичні знання з дисципліни,
- вільно володіє спеціальною термінологією,
- виявляє міцні уміння і навички аналізувати мовний матеріал,
- вдало застосовує мовну інтуїцію, аргументовано доводить власну думку,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни,
- самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі філології,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури високий.

95 б. здобувач отримує, якщо він:

- виявляє глибоке розуміння основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати мовні явища, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й систематичного мислення,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною лінгвістичною термінологією,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 90-95% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури досить високий.

90 б. здобувач отримує, якщо він:

- виявляє глибоке розуміння основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати мовні явища, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною лінгвістичною термінологією,
- виконує письмові завдання в обсязі 90% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

85 б. здобувач отримує, якщо він:

- виявляє розуміння основних понять і категорій з комплексу лінгвістичних дисципліни, виявляючи належний рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
 - відповідь аргументована, ілюстрована вдалими прикладами,
 - володіє спеціальною лінгвістичною термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру,
 - виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
 - рівень мовленнєвої культури достатній.
- 80 б. здобувач отримує, якщо він:
- виявляє розуміння основних понять і категорій з дисципліни,
 - достатньо повно аналізує слова, допускаючи незначні помилки при морфологічному аналізі слів,
 - володіє практичними уміньми і навичками відповідно до вимог курсу,
 - володіє спеціальною лінгвістичною термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного й практичного характеру,
 - виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
 - рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.
- 75 б. здобувач отримує, якщо він:
- виявляє розуміння основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки,
 - недостатньо повно аналізує тексти, допускаючи помилки при визначенні частин мови,
 - володіє практичними уміньми і навичками відповідно до вимог курсу,
 - володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного й практичного характеру,
 - виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
 - рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.
- 70 б. здобувач отримує, якщо він:
- добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною сторонньою допомогою аналізувати, узагальнювати, реконструювати його,
 - виявляє розуміння основних понять і категорій з морфології, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
 - володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
 - виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
 - рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються мовленнєві помилки.
- 65 б. здобувач отримує, якщо він:
- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, невпевнено викладає теоретичний матеріал,
 - має недостатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу мовного матеріалу,
 - слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
 - виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
 - рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.

60 б. здобувач отримує, якщо він:

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,
- має недостатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу мовного матеріалу,
- мовлення відзначається недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника, значною кількістю фактичних помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури низький, але допускаються значні мовленнєві помилки.

55 б. здобувач отримує, якщо він:

- не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- не вміє виконувати морфологічний аналіз слова,
- рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

35 б. здобувач отримує, якщо він:

- не вміє виконувати морфологічний аналіз слова,
- відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; допускає значну кількість мовленнєвих помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 30% за відведений час,

не володіє спеціальною термінологією.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Габидуллина А.Р. Учебно-педагогический дискурс: монография / А.Р. Габидуллина. – Горловка: ГГПИИЯ, 2009. 292 с.
2. Габидуллина А.Р. Педагогическая лингвистика: учеб. пособие. / А.Р. Габидуллина -Горловка: ГГПИИЯ, 2012. - 324 с.
3. Дергун Л. И. Тексты школьных учебников: типология, лингводидактическая модель и коммуникативный потенциал / Л. И. Дергун. – СПб : Изд-во СПбГУ, 2004. – 158 с.
4. Олешков М. Ю. Моделирование коммуникативного процесса: Монография / М. Ю. Олешков. – Нижний Тагил: Нижнетагильская гос. социально-пед. акад., 2006. – 335 с.
5. Педагогическое речеведение. Словарь-справочник. / Под ред. Т. А. Ладыженской и А. К. Михальской. – М.: Флинта, Наука, 1998. – 312 с.
6. Щербинина Ю.В. Педагогический дискурс: на пути к гармонизации/ Ю.В. Щербинина. – М.: Прометей, 2010. – 293 с.

Додаткова література

1. Антонова Л. Г. Письменные жанры речи учителя : учеб. пособие / Л. Г. Антонова. – Ярославль : ЯГПУ, 1996. – 114 с.
2. Десяева Н. Д. Культура речи педагога / Десяева Н. Д., Лебедева Т. А., Ассуирова Л. В. – М. : Академия, 2003. - 192 с.

3. Десяева Н. Д. Профессиональная речь учителя в ситуации национально-русского двуязычия / Десяева Н. Д., Филиппова О. В., Шумилкина С. А. – Саранск :Кр. Октябрь, 2004. – 72 с.
4. Комина Н. А. Организационный дискурс в учебной ситуации: монография / Н. А. Комина. – М. : Институт языкознания РАН, Тверской гос. ун-т, 2004. – 164 с.
5. Мещеряков В. Н. Жанры учительской речи / В. Н. Мещеряков. – М.: Флинта, 2003. – 248 с.
6. Мурашов А. А. Педагогическая риторика. – М.: Пед. об-во России, 2001 / А. А. Мурашов. – 479 с.
7. Одинцов В. В. Речевые формы популяризации / В. В. Одинцов. - М.: Знание, 1982. - 79 с.
8. Русецкий В. Ф. Речевые жанры: учебно-методич. пос. по развитию устной и письменной речи / В. Ф. Русецкий. – Мозырь: Мозырский гос. пед. ин-т, 1995. – 108 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-джерела та ін.

1. Карасик В. И. Языковые ключи [Электронный ресурс] / В. И Карасик. – Режим доступа:http://www.superlinguist.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1137:2011-04-18-10-30-31&catid=57:2010-06-22-19-57-40&Itemid=52. – Заглавие с экрана.
2. Карасик В. И. Языковой круг[Электронный ресурс] / В. И Карасик. – Режим доступа: http://www.superlinguist.com/index.php?option=com_content&view=article&id=2067:2012-06-14-10-02-25&catid=19:2009-11-23-13-42-57&Itemid=19. – Заглавие с экрана.
3. Тюпа В.И. Коммуникативное событие урока // Методический семинар преподавателей литературы ЦДО РГГУ. – М.: РГГУ, 2007. - Режим доступа: [Электронный ресурс] <http://www.rsuh.ru/article.html?id=60961>. – Заголовок с экрана.